

**TÜRK SİLÂHLİ KUVVETLERİNDE İSTİHDAM EDİLECEK
SÖZLEŞMELİ SUBAY VE ASTSUBAYLAR
HAKKINDA KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 21.6.2001 Sayı: 24439)

Kanun No
4678

Kabul Tarihi
13.6.2001

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1. – Bu Kanunun amacı; Türk Silâhlı Kuvvetlerinde ihtiyaç duyulan sınıflarda istihdam edilmek üzere sözleşmeli olarak alınacak subay ve astsubayların teminini, yetiştirilmelerini, sınıflandırılmalarını, hizmet şartlarını, yükselmelerini, atama ve yer değiştirmelerini, görev ve yükümlülüklerini, özlük ve sosyal haklarını, muvazzaf subaylık veya muvazzaf astsubaylık statüsüne geçmelerini, ayırma ve ayrılma esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. – Bu Kanun, sözleşmeli subay ve astsubaylarla, bunları istihdam edecek Türk Silâhlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) birlik, karargâh, kurum ve kuruluşlarını kapsar.

Tanımlar

MADDE 3. – Bu Kanunda geçen;

a) Ön sözleşme : Türk Silâhlı Kuvvetleri birlik, karargâh, kurum ve kuruluşları ile sözleşmeli subay veya astsubay adayları arasında; askerî eğitime alınmaları konusunda yapılan ve sadece askerî eğitim dönemi için geçerli olan sözleşmeyi,

b) Sözleşme : Türk Silâhlı Kuvvetleri birlik, karargâh, kurum ve kuruluşları ile sözleşmeli subay ve astsubay adaylarından askerî eğitimi başarıyla tamamlayanlar arasında yapılan ve üç yıldan az, dokuz yıldan fazla olmamak üzere hizmet yükümlülüğü getiren, örneğine göre hazırlanmış olan yazılı bir belgeyi,

c) Sözleşmeli subay adayı : Sözleşmeli subay yetiştirilmek amacıyla ön sözleşme yapılarak askerî eğitime alınanları,

d) Sözleşmeli astsubay adayı : Sözleşmeli astsubay yetiştirilmek amacıyla ön sözleşme yapılarak askerî eğitime alınanları,

e) Sözleşmeli subay : Bu Kanunda öngörülen esaslara göre, kendileri ile sözleşme yapılarak subay nasbedilen teğmen, üsteğmen ve yüzbaşı rütbelerini haiz subayları,

f) Sözleşmeli astsubay : Bu Kanunda öngörülen esaslara göre, kendileri ile sözleşme yapılarak astsubay nasbedilen; astsubay çavuş, astsubay kıdemli çavuş, astsubay üstçavuş ve astsubay kıdemli üstçavuş rütbelerini haiz astsubayları,

g) Askerî eğitim : Sözleşmeli subay ve astsubay adaylarına sınıf okullarında yaptırılacak temel eğitimi, sınıfları ile ilgili sınıf okulları olmayanlar için eğitim merkezlerinde yaptırılacak özel askerî eğitimi,

İfade eder.

İKİNCİ KISIM
Sözleşmeli Subaylar
BİRİNCİ BÖLÜM
Kaynak ve Yetiştirme

Kaynak

MADDE 4. – Sözleşmeli subay kaynaklarını; en az dört yıllık fakülte veya yüksekokulları bitirenlerden düzeltilmemiş nüfus kaydına göre yirmiyedi yaşından, lisans üstü eğitimi tamamlamış olanlardan otuziki yaşından büyük olmayan ve yönetmelikte belirtilen diğer şartları haiz bulunanlar teşkil eder. Sözleşmeli subayların barışta ve savaşta yurdun her yerinde sınıfları görevini yapabilecek sağlık yeteneğine sahip bulunmaları gereklidir.

Askerî okullardan ve Türk Silâhlı Kuvvetlerinden her ne sebeple olursa olsun ilişkileri kesilen personel, Türk Silâhlı Kuvvetleri hizmetine sözleşmeli olarak alınmazlar. Ancak, askerî öğrencilikten kendi isteğiyle ayrılanlar ile askerliğini yedek subay veya 16.6.1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanuna göre kısa dönem erbaş olarak yapanlardan terhis edilenler, sözleşmeli subay olabilirler.

Askerî hâkim sınıfına, sözleşmeli subay statüsünde personel alınmaz.

Yetiştirme

MADDE 5. – Sözleşmeli subay adayları, yapılacak ön sözleşmeyi müteakip sınıf okullarında veya eğitim merkezlerinde askerî eğitime alınırlar. Türk Silâhlı Kuvvetlerinde 16.6.1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanun hükümlerine göre askerliğini yedek subay veya kısa dönem erbaş olarak yapanlardan, bu hizmetlerini bitirdikten sonra başvuranların tâbi olacakları askerî eğitimle ilgili esaslar yönetmelikte düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM
Sözleşme Süreleri ve
Muvazzaf Subaylığa Geçiş

Sözleşme süreleri

MADDE 6. – Sözleşmeli subay adayları ön sözleşme yapılarak askerî eğitime alınırlar. Bu eğitimi başarı ile tamamlayanlardan yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlarla sözleşme yapılır ve bu kişiler teğmen rütbesine nasbedilirler. Sözleşme süreleri üç yıldan az ve dokuz yıldan fazla olmamak şartıyla, hizmet gerekleri ve yetiştirme maliyetlerine bağlı olarak kuvvet, sınıf ve branşlara göre yönetmelikte belirlenir. Yönetmelikte belirlenen şartları taşıyanların talepleri halinde sözleşmeleri yenilenebilir. Ancak sözleşmeli subaylardan rütbe yaş haddini dolduranlar hakkında 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Sözleşme süreleri; sıkıyönetim, seferberlik, savaş veya silahlı çatışmayı gerektirecek hal ile savaş hallerinde Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı ve Sahil Güvenlik Komutanının göstereceği lüzum üzerine, durumun devamı müddetince Genelkurmay Başkanının onayı ile talebe bakılmaksızın uzatılabilir.

Sözleşme işlemleri, Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca yapılır.

Muvazzaf subaylığa geçme

MADDE 7. – Sözleşmeli subaylardan yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlar, talepleri halinde muvazzaf subaylığa geçirilebilirler. Muvazzaf subaylığa geçiş için, Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki yedinci fiilî hizmet yılı başından itibaren onikinci fiilî hizmet yılının bitimine kadar başvuru yapılabilir. Bu şekilde muvazzaf subaylığa geçirilenler; subay nasbedildikleri tarihten başlamak üzere onbeş yıl hizmet etmedikçe istifa edemezler.

Muvazzaf subaylığa geçirileceklerde, 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanununun 14 üncü maddesindeki yaş ile ilgili hükümler uygulanmaz. Sözleşmeli subaylardan muvazzaf subaylığa geçirilenler hakkında muvazzaf subayların tâbi olduğu ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Sözleşmeli Astsubaylar
BİRİNCİ BÖLÜM
Kaynak ve Yetiştirme

Kaynak

MADDE 8. – Sözleşmeli astsubay kaynaklarını; Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilecek fakülte, yüksekokul veya meslek yüksekokulları ile en az lise veya dengi okulları bitirenlerden düzeltilmemiş nüfus kaydına göre yirmidört yaşından büyük olmayanlar ile aynı şartları haiz uzman erbaşların yönetmelikte belirtilen diğer şartları haiz bulunanlar teşkil eder.

Sözleşmeli astsubayların barışta ve savaşta yurdun her yerinde sınıfları görevini yapabilecek sağlık yeteneğine sahip bulunmaları gerekir.

Askerî okullardan ve Türk Silâhlı Kuvvetlerinden her ne sebeple olursa olsun ilişkileri kesilen personel, Türk Silâhlı Kuvvetleri hizmetine sözleşmeli olarak alınmazlar. Ancak, askerî öğrencilikten kendi isteği ile ayrılanlar ile kısa dönem erbaş ve erlerden terhis edilenler, sözleşmeli astsubay olabilirler.

Yetiştirme

MADDE 9. – Sözleşmeli astsubay adayları, yapılacak ön sözleşmeyi müteakip, sınıf okullarında askerî eğitime alınırlar. Türk Silâhlı Kuvvetlerinde askerliğini bitirdikten sonra başvuranların tâbi olacakları askerî eğitimle ilgili esaslar yönetmelikte düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Sözleşme Süreleri ve
Muvazzaf Astsubaylığa Geçiş

Sözleşme süreleri

MADDE 10. – Sözleşmeli astsubay adayları, ön sözleşme yapılarak askerî eğitime alınırlar. Bu eğitimi başarı ile tamamlayanlardan yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlarla sözleşme yapılır ve bu kişiler astsubay çavuş rütbesine nasbedilirler. Sözleşme süreleri; üç yıldan az ve dokuz yıldan fazla olmamak şartıyla, hizmet gerekleri ve yetiştirme maliyetlerine bağlı olarak kuvvet, sınıf ve branşlara göre yönetmelikte belirlenir. Yönetmelikte belirlenen şartları taşıyanların talepleri halinde sözleşmeleri yenilenebilir. Ancak sözleşmeli astsubaylardan rütbe yaş haddini dolduranlar hakkında 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Sözleşme süreleri; sıkıyönetim, seferberlik, savaş veya silahlı çatışmayı gerektirecek hal ile savaş hallerinde Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı ve Sahil Güvenlik Komutanının göstereceği lüzum üzerine, durumun devamı müddetince Genelkurmay Başkanının onayı ile talebe bakılmaksızın uzatılabilir.

Sözleşme işlemleri, Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca yapılır.

Muvazzaf astsubaylığa geçme

MADDE 11. – Sözleşmeli astsubaylardan yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlar, talepleri halinde muvazzaf astsubaylığa geçirilebilirler. Muvazzaf astsubaylığa geçiş için, Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki dördüncü fiilî hizmet yılı başından itibaren onikinci fiilî hizmet yılının bitimine kadar başvuru yapılabilir. Bu şekilde muvazzaf astsubaylığa geçirilenler; astsubay nasbedildikleri tarihten başlamak üzere onbeş yıl hizmet etmedikçe istifa edemezler.

Muvazzaf astsubaylığa geçirileceklerde, 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunun 68 inci maddesindeki yaş ile ilgili hükümler uygulanmaz. Sözleşmeli astsubaylardan muvazzaf astsubaylığa geçirilenler hakkında muvazzaf astsubayların tâbi olduğu ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Rütbe Bekleme Süreleri, Sözleşmenin Yenilenmesi ve Feshi

Rütbe bekleme süreleri ve sözleşmenin yenilenmesi

MADDE 12. – Sözleşmeli subay ve astsubayların rütbe bekleme süreleri hakkında, 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunda muvazzaf subay ve astsubaylar için belirlenen süreler uygulanır. Sözleşmeli subaylardan üst rütbede kadro açığı bulunmadığı için terfi edemeyenler, terfi şartlarını haiz olmak kaydıyla sözleşme müddeti sonuna kadar derece ilerlemesi yaparlar.

Her sözleşme süresinin sona erme tarihinden en az üç ay önce taraflar sözleşmeyi yenileyeceklerine dair yazılı bildirimde bulunmadıkları takdirde, sözleşme kendiliğinden sona erer.

Sözleşmeli subay veya astsubaylar, sözleşme süreleri sona ermeden sözleşmelerini tek taraflı olarak fesh edemezler.

Sözleşmeli astsubayların normal eğitim sürelerinden fazla okudukları süreler ile sözleşmeli astsubaylığa geçmeden önceki askerlik hizmet süreleri için rütbe bekleme sürelerinde düşme yapılmaz. Bu durumda olanlardan muvazzaf astsubaylığa geçirilenlerin normal eğitim sürelerinden fazla olarak okudukları süreler, rütbe bekleme sürelerinden düşülür. Hangi rütbelerde ne kadar eksik beklentilecekleri yönetmelikte belirtilir.

Subay veya astsubay nasbedildikten sonra; yabancı memleketlere altı ay veya daha uzun süreli öğrenim, staj, kurs, ihtisas veya görgü ve bilgilerini artırmak amacıyla gidenlerin sözleşme süreleri, gidiş ve dönüş tarihleri arasında geçen sürenin iki katı kadar; Türk Silâhlı Kuvvetleri hesabına yurt içindeki fakülte veya yüksekokullarda öğrenim yapanlarla, meslekleriyle ilgili ihtisas yapanların sözleşme süreleri ise, buralarda geçen süreler kadar uzatılır.

Yurt dışına sürekli göreve atanan sözleşmeli subay veya astsubayların sözleşme süreleri, görevi devraldıkları ve devrettikleri tarihler arasındaki süre kadar uzatılır.

Sözleşmeli subay ve astsubayların, yurt içi veya yurt dışı öğrenimler ile yurt dışı sürekli görevler nedeniyle uzatılan sözleşme süreleri, 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda rütbeleri itibarıyla belirtilen yaş haddini geçemez.

Sözleşmenin idarece fesih halleri

MADDE 13. – Sözleşmeli subay veya astsubay adayları ile sözleşmeli subay veya astsubaylardan;

a) Haklarında disiplinsizlik ve ahlakî durumları nedeniyle “Türk Silâhlı Kuvvetlerinde kalması uygun değildir” şeklinde sicil düzenlenenlerin,

b) Askerî eğitim esnasında yetkili kurullarca başarısız veya disiplinsiz olduğuna karar verilenlerle, yetersizlikleri nedeniyle kendisinden istifade edilemeyeceği sıralı sicil üstlerinin düzenleyeceği sicil belgesi ile anlaşılanların,

c) Türk Silâhlı Kuvvetlerinden çıkarmayı gerektiren bir suçtan mahkûm olanların,

d) Yasadışı siyasî, yıkıcı, bölücü, irticaî faaliyetlerde bulunanlar ile tutum ve davranışlarıyla bu görüşleri benimsediği tespit edilenlerin,

e) Sözleşmeli subay veya astsubay olma şartlarından herhangi birini taşımadığı sonradan anlaşılanların veya sözleşme süresi içinde bu şartlardan herhangi birini kaybedenlerin,

f) Disiplin mahkemeleri tarafından, sözleşme tarihinden itibaren bir takvim yılı içinde verilen cezaların toplamı otuz günden fazla olanların,

g) Yabancı uyruklu kişilerle evlenenlerden, evlilikleri ilgili mevzuatta belirtilen esaslar dahilinde Genelkurmay Başkanlığınca uygun görülmeyenler ile çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin veya Türk vatandaşlığından çıkarılanların,

h) Sözleşmeli subay ve astsubay iken yetkili sağlık kurullarınca verilen kararlara göre sözleşmeli subay ve astsubay olarak göreve devamı mümkün olmayanların,

ı) İstihdam edildikleri sınıflarda görev yapamayacaklarına dair yetkili sağlık kurullarınca karar verilenlerden, idarece başka bir sınıfta istihdamına gerek duyulmayanların,

j) Sözleşmenin yapılmasını müteakip; barışta veya savaşta, mesai saatleri içinde veya dışında görevlerini icra ederken bir saldırıya, kazaya uğrayan veya bir meslek hastalığına yakalananlar hariç olmak üzere, sözleşme tarihinden itibaren bir takvim yılı içinde aldıkları hava değişimi süreleri toplamı üç ayı geçenlerin,

Sözleşmeleri sözleşme süresinin bitiminden önce feshedilir.

BEŞİNCİ KISIM

Özlük Hakları ve Sosyal Haklar

Ön sözleşme aylığı

MADDE 14. – Sözleşmeli subay veya astsubay yetiştirilmek üzere ön sözleşme yapılanlardan;

a) Sözleşmeli subay olarak yetiştirilecekler, 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanuna bağlı (EK-VI) sayılı cetvelde asteğmenler için öngörülen 9 uncu derece 1 inci kademe aylığı ile bu rütbenin karşılığı tazminat, yan ödeme ve sosyal amaçlı diğer yardım ve ödeneklerden, lojman tazminatı ile tayin bedeli hariç, aynen yararlandırılırlar. 28.2.1982 tarihli ve 2629 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

b) Sözleşmeli astsubay olarak yetiştirilecekler, 18.3.1986 tarihli ve 3269 sayılı Kanuna tâbi uzman onbaşılar gibi, 11 inci derecenin 1 inci kademe aylığı ile bu rütbenin karşılığı tazminat, yan ödeme ve sosyal amaçlı diğer yardım ve ödeneklerden, lojman tazminatı ile tayin bedeli hariç aynen yararlandırılırlar. 28.2.1982 tarihli ve 2629 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

Aylıklar

MADDE 15. – Sözleşmeli subay ve astsubaylar, emsali rütbe ve derecedeki muvazzaf subay ve astsubaylar hakkında uygulanan aylık, tazminat, yan ödeme ve diğer malî ve sosyal haklardan aynen istifade ederler.

Sözleşmeli subay ve astsubaylardan Türk Silâhlı Kuvvetlerinde onbeşinci fiilî hizmet yılını tamamlayanlar;

a) Son üç yıla ait sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 60 ve daha yukarısı olmak,

b) Bulunduğu derecede en az üç yılını ve bu derecenin 3 üncü kademesinde bir yılını tamamlamış olmak,

Koşuluyla rütbe verilmeksizin bir üst dereceye yükseltirler. Bunlara müteakip yıllarda da rütbe verilmeksizin olumlu sicil aldıkları her hizmet yılı için kademe ilerlemesi; yukarıdaki şartları taşımaları halinde ise her üç yılda bir derece ilerlemesi yaptırılır.

Sağlık hizmetlerinden yararlanma ve sosyal haklar

MADDE 16. – Sözleşmeli subay ve astsubaylar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kimselerin, sözleşme süresince, sosyal hakları ve sağlık işlemlerinde 4.1.1961 tarihli ve 211 sayılı Kanunun muvazzaf subay ve astsubaylara ilişkin hükümleri uygulanır. Bunlardan 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e), (f) ve (g) bentlerinde sayılan nedenler hariç olmak üzere, sözleşme dönemleri sonunda kendi istekleri üzerine veya idarece sözleşmeleri sona erdirilenler ve sağlık sebebi ile Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ilişiği kesilenlerin, Türk Silâhlı Kuvvetlerinde hizmet ettikleri sözleşme süreleri kadar daha kendilerinin ve bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin, askerî hastahanelerde ücretsiz muayene ve tedavileri ile sosyal hakları devam eder. Uygulamaya ilişkin hususlar yönetmelikte belirlenir.

Emekli, adı malûllük ve vazife malûllüğü aylığı bağlananlar ile ölenlerin dul ve yetimlerinin sağlık işlemleri, 4.1.1961 tarihli ve 211 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre yürütülür.

Emekli Sandığı ve Ordu Yardımlaşma Kurumu ile ilgilendirme

MADDE 17. – Sözleşmeli subay ve astsubay adayları ile sözleşmeli subay ve astsubaylar; ön sözleşme yapılması ile birlikte 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun ile ilgilendirilirler ve bu Kanunun muvazzaf subaylara ve astsubaylara tanıdığı bütün haklardan aynen faydalandırılırlar. Ancak, sözleşmeli subay ve astsubay adaylarının fakülte veya yüksekokullarda geçen süreleri, adaylık süresince borçlandırılmaz. Sözleşmeli subaylar ve astsubaylar, aynı zamanda Ordu Yardımlaşma Kurumunun daimî üyesidirler.

Tazminat ve ikramiye ödeme esasları

MADDE 18. – Sözleşmeli subay ve astsubaylardan kendi kusurları olmaksızın hizmet sürelerinin uzatılmaması sebebiyle veya sözleşme süresini bitirip ayrılanlar ile durumları 13 üncü maddenin (h), (ı) ve (j) bentleri kapsamına girenlere aşağıda yazılı esaslara göre tazminat verilir.

a) Herhangi bir sözleşme dönemi sonunda veya içerisinde sözleşmesi sona erenlere veya feshedilenlere son olarak aldıkları net maaşın iki katının hizmet yılı ile çarpımı tutarında tazminat verilir. Ancak, hizmet yılı olarak en fazla dokuz yıl esas alınır.

b) Bu tazminatın hesabında 27.6.1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen ek tazminatlar ve 14.7.1964 tarihli ve 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat hariç olmak üzere, bütün ödemeler dikkate alınır.

Sözleşmeli subay ve astsubaylardan emeklilik hakkını kazananlar ile muvazzaf subay veya astsubaylığa geçirilenlere tazminat ödenmez. Bunlar hakkında 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. Emeklilik hakkını kazanmadan Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılanların başka sosyal güvenlik kurumlarına tâbi olarak geçen hizmetleri, 24.5.1983 tarihli ve 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre birleştirilir.

Emekli maaşı bağlanması için gerekli hizmet sürelerini tamamlayanlara 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun esaslarına göre ikramiye verilir ve aylık bağlanır. Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince ödenen tazminata ilişkin süreler, emekli ikramiyesinin hesaplanmasında esas alınan süreden düşülür. Hizmet sürelerinin hesabında 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanunun 32 nci ve 36 ncı madde hükümleri de dikkate alınır.

Sözleşmeli subay ve astsubaylardan ilk sözleşme süresi içinde;

a) Yabancı uyruklu kişilerle evlenenlerden, bu evlilikleri yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde Genelkurmay Başkanlığınca uygun görülmeyenler ile çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığını kaybedenler veya Türk vatandaşlığından çıkarılanlar, Türk Silâhlı Kuvvetlerinden çıkarmayı gerektiren bir suçtan mahkûm olanlar ile disiplinsizlik ve ahlakî durumları sebebiyle Türk Silâhlı Kuvvetlerinden işiği kesilenler, sözleşme sürelerinin eksik kısmı ile orantılı olarak kendilerine yapılmış olan öğrenim, eğitim ve yetiştirme masraflarını, ayrıldığı veya işiğinin kesildiği yıldaki masraf değerleri üzerinden tazminat olarak öderler.

b) Yabancı memleketlere öğrenim, staj, kurs, ihtisas veya görgü ve bilgilerini artırmak amacıyla gitmiş olanlardan, durumları bu fıkranın (a) ve (b) bentleri hükümlerine uyanlar hakkında, ilgili bent hükümleri uygulanmakla birlikte orada buldukları süre içerisinde aldıkları aylık ve Devletçe yapılan masrafların dört katı ayrıca tazminat olarak alınır.

Askerî eğitim esnasında sağlık sebebi veya sınıf ve ihtisaslarının gerektirdiği özel nitelikleri taşımama veya kaybetme halleri hariç olmak üzere, işiikleri kesilenlere Devletçe yapılan masraf, 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanuna göre tahakkuk ettirilerek, faizi ile birlikte ödettirilir. Askerlik yükümlülüğü bulunanların Devlete olan borçları, askerlikleri süresince ertelenir.

ALTINCI KISIM

Çeşitli Hükümler

Giyim, kuşam ve istihkaklar

MADDE 19. – Sözleşmeli subay ve astsubayların giyim, kuşam ve istihkakları hakkında muvazzaf subay ve astsubaylara ilişkin hükümler uygulanır.

Tabanca tahsisi

MADDE 20. – Sözleşmeli subay ve astsubaylara askerî eğitimi müteakip zatî tabanca verilir. Bunlardan; bu Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e), (f) ve (g) bentlerinde sayılan nedenlerden herhangi biriyle Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ilişiği kesilenler ile dokuzuncu fiilî hizmet yılından önce ayrılanların zatî tabancaları geri alınır.

10.7.1953 tarihli ve 6136 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

Konuttan faydalanma

MADDE 21.– Sözleşmeli subay ve astsubaylar, mensubu buldukları Kuvvet Komutanlığına göre Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığına (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı) ait konutlardan, kiralama sisteminden ve lojman tazminatından emsali muvazzaflı subay ve astsubaylar gibi istifade ederler.

Disiplin ve soruşturma usulleri

MADDE 22. – Sözleşmeli subay ve astsubaylar hakkında emsali muvazzaflı subay ve astsubaylara ilişkin disiplin ve ceza hükümleri, sözleşmeli subay adayları hakkında yedek subay adaylarına uygulanan disiplin ve ceza hükümleri, sözleşmeli astsubay adayları hakkında ise astsubay sınıfı okulu öğrencilerine uygulanan disiplin ve ceza hükümleri tatbik edilir. Jandarma Genel Komutanlığına mensup sözleşmeli subay ve astsubayların mülki hizmete ilişkin suçlarında 10.3.1983 tarihli ve 2803 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Sözleşmeli subay ve astsubay adayları ile sözleşmeli subay ve astsubaylardan yabancı uyruklu kişilerle evlenenlerden, evlilikleri ilgili mevzuatta belirtilen esaslar dahilinde Genelkurmay Başkanlığınca uygun görülmeyenler ile çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığını kaybedenler veya Türk vatandaşlığından çıkarılanlar, 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunun muvazzaflı subay ve astsubaylar hakkındaki hükümlerine tâbidir.

Askerlik yükümlülüğünün yerine getirilmiş sayılması

MADDE 23. – Askerlik yükümlülüğünü daha önce yerine getirmemiş olan;

a) Sözleşmeli subay adayları ile sözleşmeli subaylardan herhangi bir nedenle sözleşmesi sona erenlerden; askerlik eğitimi dahil, hizmet sürelerinin toplamı tâbi oldukları askerlik hizmeti süresini karşılayanlar, askerlik yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılırlar. Eksik hizmeti olanların bu süreleri, 16.6.1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanun hükümlerine göre tamamlattırılır.

b) Sözleşmeli astsubay adaylarından veya sözleşmeli astsubaylardan, herhangi bir nedenle sözleşmesi sona erenlerden; askerlik eğitimi dahil, hizmet sürelerinin toplamı tâbi oldukları askerlik hizmeti süresini karşılayanlar, askerlik yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılırlar. Eksik hizmeti olanların bu süreleri, 21.6.1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanun ile 16.6.1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanun hükümlerine göre tamamlattırılır.

Özel hükümler

MADDE 24. – Sözleşmeli subay ve astsubayların görev ve sorumlulukları ile atama, nasıp, kıdem, terfi, kademe ilerlemesi, sicil ve izin işlemleri, taltifleri, madalya verilmesi, ödüllendirilmeleri, savaş takdirnamesi verilmesi, esir düşmeleri, harp gaibi olmaları, enterne edilmeleri konularında 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunun muvazzaf subay ve astsubaylar hakkındaki hükümleri uygulanır. Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, muvazzaf subay veya astsubayların tâbi olduğu mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

Sözleşmeli subaylar, 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümlerinden yararlanamazlar. Ayrıca sözleşmeli subaylar aynı Kanunun 38 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinden, sözleşmeli astsubaylar ise 85 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinden istifade edemezler. Ancak, bu personelden muvazzaf subaylığa ve astsubaylığa geçirilenler anılan maddelerin hükümlerinden yararlanabilirler.

Yönetmelik

MADDE 25. – Sözleşmeli subay ve astsubay adayları ile sözleşmeli subay ve astsubaylarda aranacak nitelikler, sağlık koşulları, alınacakları sınıf ve branşlar, duyuru, müracaat şekli ve zamanı, müracaatların kabul edilmesi, sözleşmenin yapılması, sözleşme süreleri, sözleşmenin feshedilmesi, görevde başarısız olma ve kendilerinden istifade edilmeme halleri ve bunlara yapılacak işlemler, sözleşmenin uzatılmasında uygulanacak esaslar, sınav, öğretim ve eğitimin esas, şekil ve süreleri, kıt'a, karargâh, kurum ve idarî işlerde görevlendirilmeleri, izin, ayırma, atamalar, yer değiştirmeler, astlık-üstlük münasebetleri, sicil işlemlerine ilişkin usul ve esaslar, muvazzaf subay veya astsubay statüsüne geçirilecekler için uygulanacak usul ve esaslar, sözleşme yapmaya yetkili makamlar, meslek içi eğitim ve ihtisas kurslarının süresi ve şekli, giyim, kuşam ve istihkaklarının verilme usulü, sağlık işlemleri, Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ilişigi kesilenlerin kendilerine yapılan eğitim, öğrenim ve yetiştirme masraflarının geri ödeme esasları ile diğer hususlar, bu Kanunun yürürlüğe girmesini takip eden altı ay içerisinde Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken çıkarılacak bir yönetmelikte gösterilir.

Yürürlük

MADDE 26. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
33	100	414
54	51	7
66	116	133:161

I- Gerekçeli 579 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 116 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Plan ve Bütçe, Esas Milli Savunma Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/698